

Miljøminister Ida Auken

Klima- og energi- og bygningsminister Martin Lidegaard

Kommunernes Landsforening

v. formand for KLs teknik- og miljøudvalg, borgmester Martin Damm

31. maj 2012

Kære politikere

Som opfølgning på den energipolitiske aftale og i forlængelse af det snart afsluttede arbejde i Naturstyrelsens arbejdsgruppe om vindmølleplanlægning, opfordrer Danmarks Vindmølleforening regeringen og KL til sammen at vurdere hvordan kommunerne kan støttes i en god langsigtet planlægning for vindmøller.

Et af de vigtige mål i den nye energipolitiske aftale er, at der frem til 2020 opføres nye landbaserede vindmøller med en kapacitet på 1.800 MW.

Kommunerne har med strukturreformen ønsket at påtage sig vindmølleplanlægningen som en fast del af kommunernes planlægningsforpligtelse. Det er derfor nu kommunernes ansvar at udpege de fornødne nye vindmølleområder.

Det er vores erfaring, at de allerfleste kommuner leverer et solidt planlægningsarbejde. Kommunerne både kan og vil.

Imidlertid kan det ikke skjules, at der i løbet af det seneste ca. 1½ år flere steder i landet har udspillet sig nogle meget uheldige planlægningsforløb. Der er desværre eksempler på, at kommuner først vurderer og udpeger nye vindmølleområder, dernæst vedtager kommuneplanen inklusive de nye vindmølleområder, men efterfølgende alligevel afviser konkrete og gennemarbejdede projektforslag, selvom alle lov- og miljøkrav er overholdt. Og uanset projekterne er tilpasset kommunens egen planlægning og efterfølgende detaljerede ønsker og vejledning fra kommunens egne medarbejdere.

Aktuelt har Billund Kommune afvist det store projekt på det statslige område ved Sdr. Omme statsfængsel uden nogen saglig planlægningsmæssig begrundelse.

Igen et projekt der overholder al lovgivning og størrelsesmæssigt var tilpasset kommunens egne ønsker.

I forbindelse med et vindmølleprojekt i Ringsted Kommune har den lokale vindmølleopstiller tidligere indleveret klage til Miljø- og Naturklagenævnet over kommunens planlægning og sagsbehandling. Fornylig har vi erfaret, at der ligeledes er indgivet klager til Natur- og Miljøklagenævnet i forbindelse med konkrete vindmølleprojekter i Billund og Syddjurs kommuner.

Klagerne rejser alvorlige problemstillinger omkring ufuldstændig sagsbehandling og tilsidesættelse af de forvaltningsmæssige begrundelseskrav og lighedsgrundsætninger.

Vi har fulgt disse og andre sager, hvor der desværre er fravær af saglige begrundelser og gennemskuelighed i de afslag, der er givet til projekterne. Der er vel at mærke tale om projekter, som er fuldt lovlige, følger kommunens oprindelige planlægning og i øvrigt opfylder det politiske ønske om udbygning af den vedvarende energi.

Når kommuner undsiger deres egen planlægning, er der en velbegrundet forventning om, at dette ikke gøres ud fra uigennemskuelige kriterier, men at kommunerne i så fald kan sandsynliggøre, at der er opstået problemer, der ikke kunne forudses, da kommuneplanen blev besluttet. Det kan f.eks. være forhold, der er synliggjort af den udarbejdede VVM. Der skal være en planlægningsmæssig begrundelse.

En anden problemstilling er et par fynske kommuner, der har valgt at beslutte en maksimal højde på 80 m. En ide der aktuelt følges op af Hedensted Kommune.

Der er kun en enkelt mølle, der kan anvendes, når den maksimale højde til vingspids ikke må overstige 80 m. Og der er naturligvis grunde til, at der kun er opstillet ca. én om året af denne type de senere år. Det er en mølle med gl. teknologi og den er ikke konkurrencedygtig med de nye møller på markedet. De producerede kilowatt-timer bliver relativt dyre og det er svært at finde investorer, der er interesserede i denne mølle. Elforbrugerne bør heller ikke være interesserede i elproduktion, der er dyrere end nødvendigt.

I øvrigt er det en "højvinds-mølle", der bedst kan anvendes på de allerbedste vindplaceringer. Alene derfor giver det ikke mening at fynske og østjyske kommuner satser på denne mølle.

Med tanke på hvor få, der er stillet op de senere år, er det et spørgsmål, hvor længe den i det hele taget produceres.

Når en kommune beslutter, at kommunens nye møller skal holde sig under en totalhøjde på 80 m, er det er reelt en beslutning om, at man ikke ønsker at deltage i planlægningen for den nødvendige nye vindkraft.

Som nævnt er det vores erfaring, at kommunernes vindmølleplanlægning de fleste steder fungerer ansvarligt. De uheldige eksempler bør ikke blive så mange, at de vil rejse spørgsmålet om hvorvidt kommunerne generelt har den fornødne vilje og evne til at løfte planlægningsopgaven. Danmarks Vindmølleforening anmoder derfor regeringen og KL om at følge processen i kommunerne meget nøje.

Det er ikke holdbart, at kommuner enten helt kan køre friløb eller undsige deres egen relativt nye kommuneplan, hvis omstændighederne, der var til stede ved vedtagelsen af planen, ikke har ændret sig.

Langsigtet, stabil og ikke mindst gennemskelig vindmølleplanlægning er vigtig ikke bare for udbygningen af vedvarende energi, men også for kommunens borgere, lodsejere og investorer.

Hvordan kan regeringen og KL understøtte god planlægning?

Mens kommunerne er ved at forberede kommuneplan 2013, har Folketinget besluttet 1.800 MW ny vindkraft på land inden 2020.

Vi opfordrer regeringen og KL til at indgå en aftale om planlægning for de besluttede nye møller.

Det vil være en god mulighed at udforme en aftale som efter energiforliget i 2008, hvor kommunerne regionalt påtog sig ansvaret for et antal MW bestemt af de tekniske muligheder indenfor en gruppe af kommuner. En sådan aftale følges op af delmål og løbende evaluering, således at det sikres, at det samlede mål nås inden 2020.

Vindmøllesekretariatet

Det er positivt, at energiaftalen har sikret en videreførelse af Vindmøllesekretariatet, som således kan fortsætte med at understøtte den langsigtede planlægning hos kommunerne.

Det er vigtigt, at den decentrale placering bevares, således at der i praksis kan bevares nær kontakt til de kommuner, der skal betjenes. Vindmøllesekretariates medarbejdere bør desuden kunne deltage i borgerrettet statslig information.

Miljøministeriet informerer kommunerne om lovgivningen

Miljøministeriet bør følge planlægningen nøje og aktivt støtte god planlægning ved efter behov at udsende vejledninger til kommunerne i lighed med "Kommunernes hjemmel til at lave "særregler" i kommune- og lokalplanlægningen", Naturstyrelsen 11. april 2011 og "Notat vedr. lokalplanpligt, mulighederne for at ændre kommuneplanen og rækkevidden af planlovens § 14", Naturstyrelsen 8. december 2011.

Ny statslig information om vindkraft

Kommunernes politikere bliver nogle steder udsat for et hårdt pres fra aggressive modstandere, der opfordrer til og organiserer debatindlæg, skræmmekampanjer og underskriftsindsamlinger over hele landet. Det kan ofte være vanskeligt for kommunerne at håndtere en ophidset lokal debat om f.eks. teknisk prægede, men udokumenterede og frygtbaserede påstande om diverse påståede helbredseffekter ved at bo i nærheden af en vindmølle.

Der er behov for et aktivt informationsarbejde med formidling af saglige oplysninger om f.eks. støj og tålegrænser og om hvorfor vi skal have vindmøller også på land: at det er den billigste løsning for elforbrugerne og en nødvendig del af infrastrukturen i moderne energiforsyning.

Når Folketinget beslutter en målsætning om, at halvdelen af landets elforbrug i løbet af få år skal dækkes af vindkraft, er det naturligt at staten aktivt informerer om vindkraftens økonomiske og miljømæssige begrundelse, samt orienterer om virkningen af engang imellem at kunne høre en vindmølle.

Kommunernes Landsforening, Vindmølleindustrien og Danmarks Vindmølleforening har i en fælles henvendelse til ministrene d. 7.2.2012 peget på behovet for en mere offensiv og borgerrettet information om vindkraft.

Vindmølleforeningen foreslår dette igangsættes snarest og vi vil gerne kvittere for, at der nu planlægges møder mellem organisationerne og Energistyrelsen om ny statslig information.

Rigtigt grebet an vil en sådan informationsvirksomhed være en stor hjælp for lokale politikere.

Opkøbspulje der muliggør kommuneplanlægning for de mest egnede placeringer

Vi foreslår, at der etableres en opkøbspulje, der kan anvendes til opkøb og nedrivning af enkeltstående ejendomme i landzone, således at kommunen i kommuneplanfasen kan udpege de bedst egnede arealer i kommunen.

Ved at fjerne enkelte - i nogle tilfælde også saneringsmodne - ejendomme kan kommunen vælge de ud fra alle hensyn mest egnede placeringer.

Behovet for en mere proaktiv vindmølleplanlægning i kommunerne er aktualiseret af, at den tidligere pulje til sanering af ejendomme i det åbne land ikke blev videreført i Finansloven for 2012.

I en vis udstrækning foregår der privat opkøb af ejendomme i forbindelse med forberedelsen af konkrete projekter. Det er også en mulighed i fremtiden, men det er ikke tilfredsstillende for kommunens overordnede planlægning eller for kommunens borgere, at det kun er enkelte privates investeringslyst og mulighed, der skal være afgørende for, hvor møllerne endeligt kan placeres.

-

Ansvar for prioritering af egnede områder til vindmøller er rigtigt placeret hos kommunerne.

Men opgaven er ny for de fleste kommuner. Det er derfor nødvendigt at regering og Folketing følger op på de store nye beslutninger om omlægning til vedvarende energi med information til borgerne om opgaven og ved at understøtte kommunernes planlægning.

Med venlig hilsen

Asbjørn Bjerre
Danmarks Vindmølleforening